

M Í S T O Ů V O D U

Sborník *Hortus Musicologiae* je věnován prof. dr. Jiřímu Vysloužilovi, DrSc., k jeho šedesátým narozeninám. Jubilantovi přátelé a spolupracovníci si v něm podali ruce, aby společně blahopřáli jednomu z předních představitelů české hudební vědy, aby svými příspěvky uctili jeho dosavadní práci, kterou věnoval rozvoji naší muzikologie, hudební folkloristiky, hudební sociologie a historie, ale i rozmachu celého našeho hudebního dění posledních pětatřiceti let.

Jiří Vysloužil (nar. 11. května 1924 v Košicích) patří k těm budovatelům československého hudebního života, jemuž bylo dopřáno podílet se tvořivě na jeho nejmladší vývojové fázi. Již jako student filozofické fakulty brněnské univerzity zapojil se plodně do kulturního a kulturně-politického dění jako hudební kritik a glosátor hudebního života. Na fakultě studoval hudební vědu jako žák profesorů Jana Racka, Bohumíra Štědrone a Václava Kaprála. Současně věnoval zájem studiu historie a sociologie. Cílevědomě se soustřeďoval k vědecké práci (doktorátu filozofie, PhDr., dosáhl roku 1949). Působil na hudebněfolkloristickém pracovišti Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV v Brně, pak na Janáčkově akademii múzických umění (kde byl mj. proděkanem hudební fakulty) — a od roku 1961 na katedře hudební vědy a výchovy, jejímž se stal později (1964) vedoucím. (Názvy katedry se měnily, nyní je označována jako katedra věd o umění a zahrnuje oddělení muzikologie a věd o výtvarných uměních.) Roku 1960 obhájil Jiří Vysloužil kandidátskou práci a byl jmenován kandidátem historických věd (CSc.). Záhy dosáhl titulu docent (1964) na základě habilitačního spisu „Ruská a světová soudobá hudba a Druhá vídeňská škola“ a roku 1972 byl jmenován profesorem. Zasloužil se o rozvoj katedry mj. tím, že vybudoval Kabinet pro hudební lexikografii (založen 1966). S týmem svých spolupracovníků a žáků vytváří Slovník české hudební kultury, který nyní odevzdává do tisku.

Osu vědecké aktivity Vysloužilovy tvořila nejprve hudební folkloristika a etnomuzikologie. Logicky a zákonitě se pak Vysloužilův zájem obrací k Leoši Janáčkovi, jemuž zůstává věren napořád (nyní zastává mj. funkci

předsedy Janáčkovy společnosti ČSSR). Je autorem četných janáčkovských statí a publikací, stojí v čele ediční rady nakladatelství Supraphon, n. p., pro kritické vydání děl Leoše Janáčka; stal se nositelem Janáčkovy medaile města Brna (1975). Významné místo náleží Vysloužilovi i v historiografii současné hudební tvorby, české i světové. Je autorem prvních dějin světové hudby dvacátého století, jež u nás vyšly, a soustavně se věnuje hudebnímu dnešku v četných studiích a knižních pracích; z nich na předním místě jmenujeme monografii o Aloisu Hábovi, po jejíž obhajobě získal doktorát věd (DrSc., 1978). Avšak mimo Vysloužilův zájem nezůstávají ani starší vývojová období a osobnosti. Kriticky se vyrovnává s otázkami českého národního obrození, s problematikou českosti naší národní hudby; věnuje soustředěný zájem například Antonínu Rejchovi, Janu Blahoslavovi, Václavu Janu Tomáškovvi a problematice mannheimské školy. Tenduje nyní k pracem syntetického charakteru, například v připravovaném spisu o české hudbě.

Kromě obsáhlé publikační činnosti (její výběrový přehled uvádíme v závěru tohoto jubilejního sborníku) dlužno vyzvednout vzácně kritickou Vysloužilovu činnost redakční (je mj. vědeckým redaktorem a předsedou redakční rady hudebněvědné řady Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity), pronikavou jeho účast na domácích i zahraničních hudebněvědných sympoziích a kongresech a v neposlední řadě i plodné Vysloužilovo úsilí o vytvoření muzikologické platformy mezinárodního zaměření v instituci hudebněvědných kolokvií při Mezinárodním hudebním festivalu v Brně. (Kolokvia byla založena roku 1966, jubilat je jejích předsedou od roku 1968.) Ostatně právě jména zahraničních badatelů, zastoupená ve sborníku *Hortus Musicologiae*, mají symbolicky připomenout Vysloužilovo dosavadní úspěšné směřování k integraci vědecké činnosti a spolupráce na poli muzikologie: většina zahraničních autorů je také pravidelně hosty uvedených brněnských muzikologických setkání.

Sborník *Hortus Musicologiae* je knihou přátel, *liber amicorum*. I v tom vidíme jistý pronikavý symbol. Neboť nejde tu jen o přátele stále mladého šedesátníka Vysloužila, k jehož počtě vznikl náš spis, nýbrž mj. o dlouholeté zahraniční obdivovatele české hudby a celé naší kultury, kteří svými příspěvky vydávají své svědectví o niterném vztahu, jež chovají k naší hudbě. Stali se z nich ostatně upřímní její propagátoři na celém světě. Spolu s nimi oceňují Vysloužilovu práci ti, kdož mu stojí z českých a slovenských muzikologů nejbliže, kdož spolu s ním vytvářejí profil naší muzikologie. Jsou to jeho nejbližší spolupracovníci na katedře věd o umění filozofické fakulty UJEP i na pracovištích sesterských. U příležitosti šedesátin Jiřího Vysloužila vyslovují všichni upřímné blahopřání:

Crescat floreatque labor Vysloužili
— *ad maiorem Musicae Bohemicae gloriam!*

R e d a k c e